

Mit tanulhatunk meg Petőfőtől ?

Negyedikes gimnazista koromban pályázatot irtam "Az én Petőfim" címmel. Ennek a dolgozatnak néhány gondolatát szeretném itt kiemelni kapcsolva korunk, magunk problémáihoz.

Az inditékom Béres Attila következő soraival kapcsolatos:

"Életünk formákba száradt, megmerevedett
titkainkat unalmaink megőrlik."

Amíg fiatal költőink így látják korosztályuk életét, nem mehetünk el szó nélkül a probléma mellett. A versből tükröződő életérzés még nem mondható általánosnak, de nyugtalanító jelenléte korunk valósága.

Király István "A mindennapok forradalmisága" című tulságosan is napirenden szereplő cikkében is a fiatalság problémakörében mozog. A viták folyamán gyakran elsikkad a lényeg. Az elvont síkján gondolkodunk, holott itt magunk számára kell megteremtteni azt az igényt, amelynek birtokában válaszolhatunk Veres Péter kérdésére: "Mit kezdesz ezzel az egy életeddél? Mire teszed fel?"

A forradalmiság értelmezésének kérdésére nincs szándékom kitérni, csupán arra, mit kell megtanulnunk azért, hogy önmagunkkal és másokkal szemben igénnyel léphessünk fel. Király cikkében felvetődik a probléma, hogy a mai fiatalság egy része nem találja meg önmagát a hétköznapi feladataiban. Az eszmények elvontként jelentkeznek számára, amelyből dezilluzió következik.

Igy jutunk el pályázatom egyik alapgondolatához, Petőfi hatásához a fiatalság körében.

Mit tanulhatunk meg Petőfitől?

Dolgozatomban az én Petőfimet rajzoltam meg, és nagyon örültem, hogy ilyen sikerült felfedezni magam számára. Ezért vetődött fel bennem az a kérdés, hogy miért nem "divat" szeretni ma Petőfit korosztályunknak.

A válasznak sok összetevője van, a bevezetés, érdeklődés-felkeltés természetesen az iskola feladata. /Itt már a magyar-oktatás problémájánál tartanánk./ Gyakran olyan véleményeket hallhatunk Petőfiről a már említett "divat" hatása alatt, amely mögött hiányos ismeretek állnak. Természetesen megfelelő tudás birtokában is előfordulhat az érdektelenség.

Hogyan szól Petőfi a ma fiataljaihoz?

Mi alapján írhattam "Az én Petőfim" cím alatt?

Petőfi úgy volt fiatal, ahogy fiatalnak kell lenni. Ifjusága nem volt korcs, elferdült gerincű ifjuság. Gerince mindig egyenes, egyformán görbülés nélkül viseli el a roppant sikereket és gáncokat.

"Tudtam én ezt, mielőtt ama szikla tetejére értevelem az ujjongó sokaság, nem részegített meg a rám dobált koszorúk illata, ébren és teljes lélekjelenléttel vártam a letaszítás pillanatát, ennek köszönhetem, hogy nem a fejemre, hanem a talpamra estem."

A tüneményszerű pálya nem szédti meg, egészséges önbizalmát növeli, melyre szigorú erkölce vigyáz.

Egy ilyen kudarc után nem vonult félre, hogy ott élje ki világfájdalmát, hanem az emberek között maradva, harcolva gyógyította magát. Ez riasztja talán el a mai fiatalokat? Tul nagy feladatnak látszik követni a példát? Naívnak tartjuk talán, mert mindig tudott hinni, bizni? Mi hamarabb megtörünk, félrevonulunk. Néha ál-

problémákkal gyötörjük magunkat.

Most sokan kérdezhetik, hogyan mérhetjük a mi életünket Petőfi-éhez. Nem a zseni, a költő példa előttünk, hanem az ember, a fiatal Petőfi. Ezt a Petőfit pedig verseiből lehet és kell megszeretni. Milyen tulajdonsága lehet példa?

Ime: "Születésemhez a sors az őszinteséget bölcsőmbé tette pólyának és én elviszem magammal a kopórsóba szemfödélnek."

Mit tanulhatunk még tőle? Válaszoljunk Juhász Ferenc szavaival: "Halhatatlan munkaszeretetét kell megtanulnunk tőle. Azt a makacs megnemadást, konok akaratot, irgalmatlan fegyelmet, azt az elfojthatatlan lángot... Halhatatlan szigorát kell megtanulnunk tőle, azt a makacs szigort, soha föl-nem-oldható törvényt, amellyel élt, ítélt és dolgozott."

Segitette ebben hatalmas élet- és emberismerete. Hódít a világban, a környező valóságnak ad irodalmi jogot. Ugy jár-ke, hogy teljes valójával, minden idegével érzékelje a környező életet. Nagyon is életközeli maradt mindig. Ezért nem lehet szerintem állítani, hogy a fiatalság soha nem kerülhet közel Petőfihez, mert realitás-érzékünk megakadályoz a forradalmi eszmék, pátosz befogadásában. A történelmi körülmények határozták meg a kivitelezés módját.

Az irodalom területén számos példát találhatunk arra, hogy a nyugodt munkára, rendre való vágy a legforradalmibb eszmékkel találkozhat.

"Én dolgozni akarok."

Gondoljunk "A XIX. század költői"-re: /Ha majd a bőség kosarából.../ Az otthonteremtés, a rend, béke állandó tényezői életünknek.

József Attila egész költészetét átfogja a "Rend", amely összetett tartalma ellenére is nagyon világossá válik verseitől számunkra.

"Jöjj el, szabadság! Te szülj nekem rendet,"

"Mig megvalósul gyönyörű
képességünk, a rend,"

Ezért érdemes, kell küzdeni. Mindent elvontságot kizárnak a következő sorok:

"S a hozzáértő, dolgozó
nép okos gyülekezetében
hányni vetni meg száz bajunk."

Ezért a rendért, és ebben a rendben is dolgozni kell, önmagunkért, másokért. Így kell élni, tevékenyen megvalósítva önmagunkat.

Zárjuk a gondolatsort Illyés Gyula szavaival, aki Petőfi legnagyobb értője. Az ő megvilágításában áll elénk az a Petőfi, aki ma is példa lehet.

A következő sorok korunk izlésének egy fő hibáját fogalmazzák meg, és egyben méltó helyre állítják Petőfi egyszerű, tiszta költészetét.

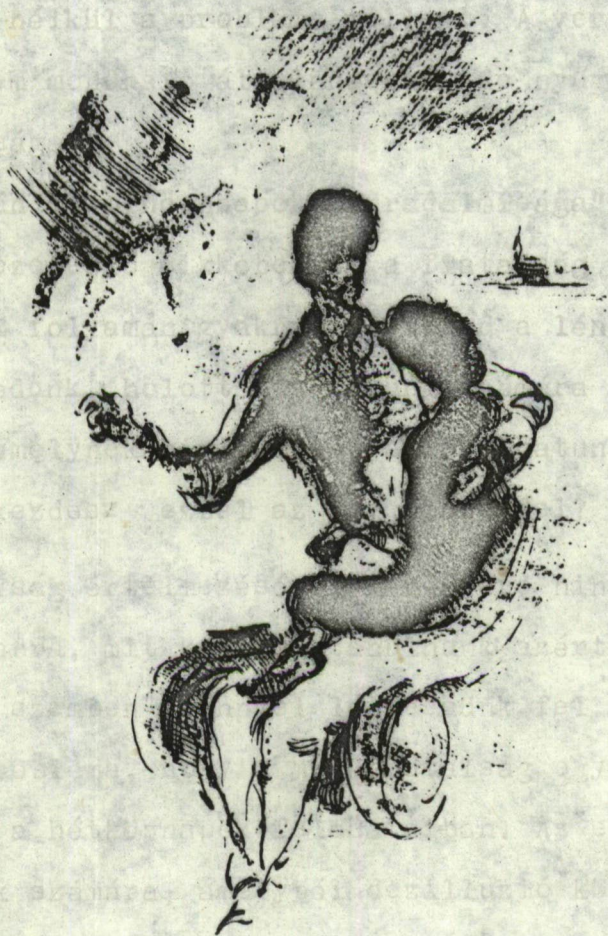
"Már a mi korunk divata szerint - csak a zavarost vélik mélynek, a pocsolyák zavarosát is, s különös háládatlanságból lebecsülik azt, aminek rögtön az aljára láthatunk."

A ma emberéhez szólnak a következő szavak is. Illyés Gyula Petőfi örökségével lép fel minden megalkuvás, önzés, képmutatás ellen.

"Azt mondhatjuk mi is: ha követni akarjuk, ha magunkba fogadjuk az ő költői értékeit és ajándékát, fogadjuk maunkba ezt az erkölcsi követelményt is: hogy tudva, mit kíván emberi mivoltunk, s hogyan kell viselkedni az életben a tisztességes, a jellemes embernek, saját magunkkal akarjunk békében élni. Ugy, hogy a bátor-

ság, a szókimondás, a közösség iránti érzületnek a követése legyen a fő erkölcsi követelményünk."

Urosu urosie

Martyn Ferenc: Petőfi olvasása közben